

ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/๕๓๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕๖๒ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๒. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้ไว้บางประการ และมีมติเห็นด้วยกับข้อสังเกต นั้น

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงขอส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว มาเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๙๗ วรรคสอง ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุภางค์จิตต์ ไตรเทพพิสัย)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักการประชุม

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๔๗ - ๘

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๔๘

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. แล้ว เห็นควรตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑. ร่างมาตรา ๖ แก้ไขมาตรา ๑๙/๒ ได้กำหนดเรื่องการมีสัญชาติไทยของเด็ก
ที่ถูกทอดทิ้ง เด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี และคนไร้รากเหง้าที่ไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดที่ได้รับการ
จัดทำทะเบียนประวัติแล้ว อาจก่อให้เกิดปัญหาการตีความเกี่ยวกับการได้สัญชาติไทยของบุคคลดังกล่าว
ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาแล้วมีความเห็นเป็นที่ยุติว่า การมีสัญชาติไทยของบุคคลตามมาตรา ๑๙/๒
เป็นการได้สัญชาติไทยโดยการเกิด ซึ่งเป็นไปตามหลักของกฎหมายระหว่างประเทศที่กำหนดให้เป็น
หน้าที่ของรัฐเจ้าของดินแดนที่เด็กปรากฏตัว จะต้องแก้ไขปัญหสถานะบุคคลและสัญชาติในกรณี
ที่เด็กถูกบิดามารดาทอดทิ้งหรือไม่ปรากฏบิดามารดา ซึ่งประเทศไทยได้ให้การรับรองสัญชาติของบุคคล
ตามกฎหมายสัญชาติโดยกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และมีผลให้บุคคลนั้นได้สัญชาติไทยตั้งแต
วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศ

๒. ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขมาตรา ๓๐ กำหนดเรื่องการแจ้งย้ายออกจากทะเบียนบ้าน
เพื่อเปลี่ยนภูมิลำเนา และร่างมาตรา ๑๔ แก้ไขมาตรา ๓๔ เรื่องการกำหนดเลขประจำบ้าน และการจัดทำ
ทะเบียนบ้านชั่วคราวให้กับบ้านที่ยังปลูกสร้างไม่เสร็จ (อยู่ระหว่างการก่อสร้าง) ซึ่งทั้งสองกรณีเป็นเรื่องใหม่
ที่ยังไม่เคยปฏิบัติ อาจทำให้เกิดปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่โดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมได้
กรมการปกครองโดยสำนักทะเบียนกลาง ควรออกระเบียบปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวโดยกำหนดหลักเกณฑ์
วิธีปฏิบัติให้ชัดเจน เหมาะสม เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่และไม่ก่อให้เกิดปัญหาการละเว้น
หรือเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

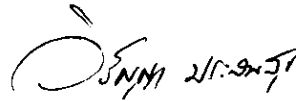
๓. ข้อมูลจากสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง พบว่ามีคนสัญชาติไทยใน
ทะเบียนบ้านกลางเป็นจำนวนมาก (ประมาณ ๕ แสนคน แต่มีบัตรประจำตัวประชาชนประมาณ ๙ หมื่นคน)
ซึ่งบุคคลเหล่านี้ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิในสวัสดิการต่าง ๆ ที่รัฐบาลจัดให้ เช่น สิทธิในการรักษาพยาบาล
สิทธิในเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุหรือผู้พิการ สิทธิที่จะได้รับบัตรสวัสดิการของรัฐ เป็นต้น ทั้งนี้ เนื่องจาก
ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่ดูแลเรื่องสวัสดิการของประชาชนไปผูกสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือ
ไว้กับบุคคลที่มีชื่อในทะเบียนบ้านเท่านั้น ซึ่งน่าจะไม่ต้องเพราะรายการบุคคลที่อยู่ในทะเบียนบ้านกลาง
ส่วนหนึ่ง คือ คนสัญชาติไทยที่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก และมีบัตรประจำตัวประชาชน เพียงแต่ไม่อาจมีชื่อ
ในทะเบียนบ้านด้วยเหตุจำเป็น เช่น เจ้าบ้านไม่ยินยอมให้ย้ายชื่อเข้าทะเบียนบ้าน หรือบ้านหลุดจำนอง
ถูกเจ้าบ้านใหม่แจ้งย้ายออก หรือบ้านถูกทำลาย เป็นต้น รัฐบาลจึงควรทบทวนหลักเกณฑ์เพื่อให้
คนสัญชาติไทยที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลางได้เข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานและสวัสดิการของรัฐอย่างเท่าเทียม
และเป็นธรรม

๔. เนื่องจาก ...

๔. เนื่องจากงานทะเบียนราษฎร เกี่ยวข้องกับบุคคลทุกคนตั้งแต่เกิดจนตาย ทั้งคนสัญชาติไทยและคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และเป็นงานสร้างข้อมูล ประชากรของประเทศที่มีความสำคัญต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลในทุกเรื่องและการให้บริการ ของภาครัฐ โดยมีหน่วยงานระดับหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานทะเบียนอำเภอ (ที่ว่าการอำเภอ) และสำนักงานทะเบียนท้องถิ่น (สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร เทศบาล และเมืองพัทยา) ทั่วประเทศ จำนวนมากกว่า ๒,๔๐๐ แห่ง โดยมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุม กำกับดูแลในระดับจังหวัด คือ สำนักงานทะเบียนจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นนายทะเบียนจังหวัด ซึ่งในความเป็นจริง ปรากฏว่าสำนักงานทะเบียนจังหวัด ไม่มีโครงสร้างการจัดองค์กรเป็นการเฉพาะงานในภารกิจของ สำนักงานทะเบียนจังหวัดเป็นเพียงงานหนึ่งที่อยู่ในความรับผิดชอบของที่ทำการปกครองจังหวัด ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงานจำนวนน้อย (๑ - ๓ คน) ในขณะที่บางจังหวัด อาทิ จังหวัดนครราชสีมา ต้องรับผิดชอบ สำนักงานทะเบียนมากกว่า ๙๐ แห่ง ไม่อาจทำให้การควบคุม กำกับดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำ หรือติดตามผลการปฏิบัติงานของสำนักงานทะเบียนอำเภอและสำนักงานทะเบียนท้องถิ่น เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้รับบริการด้วย กระทรวงมหาดไทยและสำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ควรปรับปรุงสำนักงานทะเบียนจังหวัดทั่วประเทศให้เป็นหน่วยงานหลัก ที่มีสมรรถนะสูง มีศักยภาพเพียงพอและเหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

ถูกต้องตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร้อยตำรวจเอก หญิง

(วิริญญา ประสพสุข)

ผู้อำนวยการสำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ